

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVIII.

V Ljubljani, 3. mal. serpana 1885.

List 27.

Premišljevanje in molitve za vse stanovce.

(Dalje).

62. Druga stopinja kerščanske modrosti.

b.) Kerščanska previdnost.

Sirakuzanski kralj je nekaj hodil po sejmu in ogledoval prodajalce in kupce. Med drugimi zapazi tudi resnega, častitljivega moža, ki je stal pred prazno prodajalnico. Kaj pa ti prodajaš? ga nagovori kralj. Modrost imam naprodaj, zaverne mož. Po čem je modrost? praša kralj dalje. Spod tisuč zlatov je ne morem dati, pravi mož. Nato kralj: Draga je sicer, pa vender, daj jo sem in tu imaš denar. Čudni mož prinese zdaj zaviti papir, in ko ga kralj odvijje, ne najde notri družega, kot samo te besede: „Quidquid agis, prudenter agas et respice finem!“ (Karkoli delaš, modro delaj, in glej na konec!) Skoraj, da je bilo kralju žal, ker je za to malo besedi toliko denarja dal; vender je skrivnostno moč teh besed hotel skusiti in jih je vsaki dan večkrat tiho in glasno ponavljal. — Zgodi se pa, da zarotniki najmejo kraljevega brivca, naj bi kralju vrat odrezal. Že se brivec pripravlja za svoje delo, že brusi britev; kralj pa med tem sedé glasno ponavlja une besede: „Karkoli delaš, modro delaj in glej na konec!“ Ko brivec te besede sliši, ga groza obide, strah spreleti; misli, da te besede posebno njemu veljajo in da je izdan. Morilno orodje mu odpade iz rok, ves prestrašen se zgrudi kralju pred noge in spozná svoj hudobni namen. — Kako vesel pa je bil zdaj kralj! Te besede so ga smerti rešile: ni jih predrago plačal. —

Te zlate besede starodavnih narodov imajo pa tudi za nas polno veljavo. — Ko bi se v dušnih in telesnih zadevah ravnali po teh besedah, koliko bolj bi bili zadovoljni in srečni, kot smo tako. Naj prevdaril konec tat, predno krađe; pretepavec, predno mahne; nečistnik, predno smertno greši: koliko strahot bi se odvernili! Pa ravno zato, ker pri svojih delih le premalo pomislimo, kaj bo iz tega prišlo, pridemo tolikokrat v časno in ušno škodo; moramo se potem tolikokrat kesati in svoje napačno ravnanje obžalovati.

Kolikokrat mladi ljudje v svoji mladosti nobene mere ne poznajo, nobenega reda ne terpé, nobenega kratkočasa ne izpuste in le preradi pozabijo, da bodo morali tudi od svoje mladosti odgovor dajati. (Prid. 11,

9.) V mladosti se šopirijo in čez svoj stan oblačijo; na starost pa stergani hodijo. Fantje in možaki po kerčmah posedajo, terdo zaslužene solde zapravljajo, pijančevajo in igrajo! na starost pa stradajo, ali pa od hiše do hiše kruha prosijo! Mlade ženske se drugemu spolu nastavljajo, se dobrikajo in prilizujejo, progrešno znanje in prepovedano prijaznost imajo; čez malo časa pa kot vse zgubljene reve jokajo, in se zaničevane po svetu potikajo. Mladi ljudje obojega spola največi vesele pri plesu imajo, včasih kakor obsedeni skačejo in rajajo; poboljšani od plesa nobeden ne pride, pač pa marsikteri pohujšani, spačeni, in mnogi še ljubo zdravje ali celó življenje zaplešejo, ali nedolžnost zaveržejo, zlasti dandanes, ko so mnogi prav mehkužni in spotikljivi plesi! Pač vsi ti in enaki pozneje, ko so se stregnili, ko so se unesli in spametovali, svojo zmoto spoznajo in obžalujejo; — ali kaj, ko je navadno že prepozno in ko se morebiti več popraviti ne dá. — Naj bi se pač vselej pred vsakim djanjem prašali, kakošne nasledke bo to imelo, koliko reči bi opustili; ko bi pred vsako potjo pretečo nevarnosti prevdarili, koliko potov bi opustili! Ali ravno, ker se brez pomislika v nevarnosti podamo, zato tolikrat v greh, v dušno in časno škodo zabredemo!

Alipij, Avguštinov prijatelj, je hotel na vsak način v gledišče, pa s terdnim sklepom, da se ne bo dal mamljivim predstavam nikakor ne zapeljati, in da bo zato mižal in samo poslušal. — Ali kaj se zgodi? Gledavci zaženo velik plosk in vriš; Alipij pogleda — in vjet in zapeljan je bil! Zato posebno v tej zadevi velja svetopisemsko opominjevanje: O, da bi bili modri in da bi umeli in sprevidili svoj konec! (V. Moz. 32, 29.)

Molitev.

O sveti Duh! daj mi dar modrosti, da bom vselej previdno in modro ravnal! Razsvetli in podpiraj me s previdnostjo, da bom pred vsakim delom dobro prevdaril vse nasledke in da nikoli ne bom kaj takega začel in delal, česar bi se moral pozneje sramovati; da ne bom nikdar kaj takega počenjal, kar bi moral pozneje obžalovati! O Duh modrosti, daj mi gnado in moč, da po besedah sv. Petra vselej le dobro delam in hudega se ogibljem, da bom videl dobre dni in dosegel večno življenje. Amen.

Dvojnata sodba.

V nekem velikem mestu južne Nemčije živel je pred veliko leti sodnik, katerega so imenovali „pravičnega“. Pri njem je našel revni ali bogati pomoč in tolažbo. On je preiskoval vsako hudodelstvo natančno in je hudodelnike ostro kaznoval brez ozira na osebe. Nekoliko jih je bilo, kateri so rekli, da je preoster in vselej se je jezil, ko so ga nagovarjali, da naj bolj milostno sodi. On jim je vselej odgovoril na to: „Sodnik mora biti pravičen, ne milostljiv in prizanesljiv.“

Tako znana dobrota postane s časom slabost, in prizanašljivost pa največja krivica.

Drugi so mu očitali krutost, vendar pa niso pomislili, da so bile temu vzrok tadanje postave, katere so bile veliko ostreje memo sedanjih.

Zvečer je šel sodnik velikokrat v ječo obiskovat jetnike, in se je z njimi pogovarjal. S tem si je pridobil njih zaupanje in se je naučil človeško serce spoznavati; kar ste dve reči, sodnikom neogibno potrebni. Učil se je tu, da hudodelstva, čeravno imajo enak konec, vendar so bile povzročene po različnih nagibih. Učil se je, da tudi en sam trenotek, v katerem človek upanje zgubi, pogrezne ga v najhujše brezno in ga pripravi na vešala. S strahom in grozo je sprevidel, kako hitro in kako daleč se človek lahko pogrezne.

Nekega večera prišel je k hudodelniku, kateri je moral biti drugi dan obešen zaradi dvojnega umora in požiganja. Misлил je, da ga bode našel v divji obupnosti; kako pa se je začudil, ko se mu je jetnik popolnoma miren približal, mu podal roko in se mu zahvalil, da je njega nesrečneža obiskal v njegovih zadnjih trenutkih. Sodnik je rekel, da mu je prav žal, da ga tujak mora videti.

„Saj se tudi meni čudno zdi, da sem tu sem prišel“, odgovori mu jetnik, „ravno sedaj sem premišljeval, kako da sem tako daleč zašel. Vi me tako začudeno pogledujete, predragi gospod sodnik. Verjemite mi, da čeravno ste veliko iz preiskovanja razvidili, vendar ne veste najvažnejšega iz mojega življenja. Ako Vam je drago, gospod, še nekoliko pri meni ostati, hočem Vam to razjasniti!“

Sodnik je sedel zraven jetnika in ta jame pripovedovati: „Jaz sem bil eden najbolj premožnih krojačev tega mesta; ako drugi tudi niso dela imeli, moral sem jaz noč in dan delati, da sem zamogel svojim naročnikom vstreti. Moja sreča je pa marsikomu mojih sovražnikov povod dala k nevošljivosti in sovraštvu do mene. Hotel sem marsikotoremu svojih tovaršev pomagati s tem, da sem jim dal kaj delati. Zarad tega se je pa še bolj pomnožilo sovraštvo do mene. Jaz sem pa še vedno tako nadaljeval in se nisem bal nič hudega. Neki moj verstnik, kateri je ubožal zaradi slabega in razuzdanega življenja, se je zarotil, da me hoče pogubiti, čeravno sem mu velikokrat pomagal. In žali, kmalu se mu je ponudila priložnost, da je svojo grožnjo zveršil.“

Soproga visocega vradnika je napravila veliko in sijajno veselico; dan poprej prinese k meni dragoceno blago, katero si je od daleč naročila, da naj ji naredim do družega dne oblačilo. Res sem ga še nekoliko prej izgotovil, kakor je bilo treba, in sem ga ji nesel, da bi ga pomerila. Ali groza! Oblačilo je bilo popolnoma skazeno; neki pomočnik mi je bil blago razrezal, ker je bil od mojih sovražnikov podkupljen. Gospá se je razjezila, kakor bi bila besna in mi je protila celo z zaporom. — Jaz pa sem hitro odšel, svest si, da ne bom tu nikoli več dobil dela. Nisem si pa mislil, da se bode ona tako hudo maščevala nad menoj: v kratkem zgubil sem vse naročnike; bila jih je ona odgnala.

„Vdal sem se v osodo; mislil sem si: kar nisem sam zakrivil, za to se mi tudi ne bode treba opravičevati: Vender pa moja žena ni bila takih misli. Noč in dan mi je lahkomišljenost očitala, sama se pa ni nič več brigala za gospodinjstvo in je meni ukljub še nalašč več porabila, torej se ni čuditi, da sem ubožal. Ljudje so mi svetovali, naj se ločim od nje, kar se mi je pa zdelo nekerščansko in tudi nisem hotel iztergati otrók iz maternih rók. A kmalu so se jeli oglaševati upniki, prodali so mi hišo in vert, in niso mi pustili družega kakor slabo suktnjo, katero sem imel na sebi, in nekoliko razdjanega perila, katero sem izprosil od teh brezserčnih ljudi za svoje otroke. Pa tudi ta nesreča mi ni še uzela upanja. Najel sem si malo stanovanje v neki hišici, zaslužil sem nekoliko s šivanjem, in gotovo bi se bil še kedaj opomogel in doživel srečne dni, ako bi moja nesrečna žena hišice ne bila spremenila v pekel.“

„I. zakaj niste iskali pomoči pri meni? vpraša ga na to sodnik.“

„Storil sem to, milostljivi gospod. A ne zamerite mi, tudi Vi ste človek in ne zamorete vseh reči spoznati. Res ste me potolažili in tudi obljubili pomoči; pa moja osoda je imela druga biti. Ko sem prišel od Vas, so mi moči opešale popolnoma. Šel sem v gostilno, katere gospodar mi je še nekaj dolžan. Prosil sem ga, naj mi plača; a on se ni zmenil za to, dal mi je nekaj slabega ponarejenega vina. Ta omotična pijača me je tako omotila, da sem prišel ves zmešan domú. Ravno sem stopil v sobo, ko zagledam ženo, ki je otroka do kervi pretepal, ker jo je prosil kruha. Zgrabim jo in jo ves zdvijam potisnem na steno. Med tem je pa padel otrok doli in se je hudo ob klop udaril. Vsled hudega ropota so prihiteli ljudje, in so naj narazen spravili. Žena me je psovala, otroci so rjuli in sosedje so me zmerjali. Sedel sem pijan od vina, še več pa od žalosti, popolnoma mutast na stolu. V istem trenutku ste pa Vi stopili noter in ker je prvi trenotek vse pričalo proti meni, namesto da bi mi bili pomagali, ste ukazali me zapreti 8 dni.“

Sodnika je to zelo pretreslo, vendar je rekel jetniku, naj nadaljuje.

„Sedaj bom skorej pri koncu,“ reče ta; „ko sem prišel iz ječe, pričela se je velika draginja. O ljubi gospod! o tem bi lahko veliko povedal; pa vi vsi, ki se vsaki dan do sitega najeste, bi me vendar ne umeli. Delal sem noč in dan, pa vse ni nič pomagalo, kajti sila je bila prevelika. Žena je dobila jetiko, stareji deček je s steklenico v roki padel in se je hudo ranil; deklici ste pa stekali zaradi ozebijenih rók in nóg. Revščina je bila vedno večji, v celi hiši ni bilo ne derv, ne kruha in tudi ne vinarja denarja. Ko sem sedel na stolu in nisem mogel več šivati zaradi od mraza oterpnjenih perstov, in sem moral gledati, kako so ubogi otroci lakote medleli, je bila moja žalost gotovo večja, kakor bode jutri, ko me bodo peljali na morišče. Ko sem šel spat, se je to še shušalo. Komaj sem zadremal, že me je zbudilo stokanje ubogih otrók, kateri zavolj lakote niso mogli zaspiti. Proč je bilo spanje, proč moj dušni mir. To je terpelo četert leta; vse sem razprodal, kar sem imel. Žena je ležala na mertvaškem odru, dečku morali pa so roko odrezati. Gospodar mi je žugal, da me bode zagnal iz hiše, in upniki so me zasramovali in zmerjali; tekem sem kakor brezumen k vratom. Na to mi reče neki glas: ukradi kaj za otroke. Kar stresla me je ta misel in dirjal sem dalje, kakor da bi hotel skuševati uiti. Pa zastoj; peklenški glas me je vedno preganjal. Neprenehoma sem slišal: Le ukradi, saj je za tvoje otroke! Pokleknil sem nato. Prej hočem prositi, predno bom kradel. En tolar hočem izprositi, in ako tega dobim, ne bom kradel. Vem, da je bila ta misel

pregrešna in bogokletna, vendar takrat sem bil popolnoma brez zavesti: Ustopil sem se na cesto.

„V začetku je bilo še precej dobro. Nekateri usmiljeni memogredoči so mi zares dali; a bili so le vinarji. Kmaloma na to je prišel bogato oblečen gospod mimo. Serčen bodi, mislim si, po vinarjih ne bodeš nabral tolarja. Prosil sem gospoda, naj mi da 4 petice. —

„Ali zamorete zmenjati, dragi prijatelj?“ vpraša me gospod zbadljivo in odide. Na to prišel je kmetiški deček. Stopil je k meni, je še enkrat ugriznil in potem mi dal svoj košček kruha. Potem mi je dal še malo vina, katerega je nesel očetu. Kako mi je oni požirek dobro storil! Milosrčnost dečkova morala bi me na druge misli napeljati; bil sem že preterdovraten.

Komaj je odšel deček, priderdra lepa kočija proti meni. Obupan se zaženem pred konje in prosim gospo, naj samo z enim goldinarjem reši človeško življenje. „Nesramnez“, pravi gospá, „žganje govori iz tebe, pojdi prespi pijanost in potem delaj, ali pa lakote umri!“ Njen psiček zarohni nad mano, kočijaž me udari z bičem, konj me nekoliko udari, da padem na tla, in kočija odderdra dalje.

Sedaj bom zadnjič poskusil, dejal sem škripaje z zobmi in potem — potem! Čez malo časa prijezdi gospod na lepem konji proti meni. Prijel sem konja za berzdo. „Roparji!“ zavpije jezdec. „Niso roparji, ljubi milostljivi gospod, rekel sem s derhtečim glasom; revež sem, kateremu lahko z enim goldinarjem poštenje zagotovite.“ „Malo vreden postopač si, zakliče jezdec; čudno pa je, da so sedaj berači tako prederzni, da kar povedó, koliko hočejo imeti.“ Prosil sem ga nadalje, za pol goldinarja, za nekaj petic; nazadnje se veržem predenj na kolena in ga prosim nekaj vinarjev, da mi ne bo treba obupati. Ne vinarja ti ne dam, slepar! reče neusmiljeni mož, in odjezdi. „Slepar?“ ponavljam še enkrat; naj se zgodi, nadinj naj pride kazen za mojo pregreho!“

„Ne daleč zagledam na samem stoječo pristavo; tje sem se splazil, ko se je zmračilo. Ne da bi me zapazil kdo, grem proti vratom in jih odprem. Pri slabi lučici zapazim staro ženico, ki je bila poleg zibelke zaspala. Tiho se splazim mimo, kar se zbudi in hudo zakriči. — Skočim k njej in ji pritisnem blazinico k ustim; v tem sem pa prekucnil luč, vsled česar se je vnelo pregrinjalo pri oknu, — drugo Vam je pa znano. Hotel sem le en tolar vzeti. Ne bi bil gotovo več vzela, radi tega sem pa zažgal hišo in usmertil dva človeka. Ker sem hitro zbežal ni nikdo za to vedel, a vest mi ni dala miru, moral sem pravici zadostiti. Obsodili ste me k smrti in rad umerjem; je saj moja žalostna osoda zbudila usmiljenje do mojih ubogih otrok. Res je mene nesreča končala, a rešeni so nedolžni otročiči smerti za lakoto. S svetom sem poravnal, in v nebesih upam dobiti neskončno usmiljenega Sodnika, kateri me bode milostljivo sodil in odpustil, kakor sem jaz odpustil ljudem, ki so se nad menoj pregrešili. S pomočjo denarja katerega ona imenitna gospá morebiti izdá za ovratnik svojega psička, bi me bila lahko rešila in trem ubogim otrokom ohranila očeta; jezdec bil bi s svojimi srebernimi ostrogami nas vse lahko nasitil in preskerbel do žetve. Kaj ne, gospod sodnik, da bodo ovratnik in sreberne ostroge nekdanj na tehtnici Večnega zelo težke? Dobro sem poznal gospo, katera mi ni hotela pomagati. Bila je ona, katera je zarad skazene obleke vso mojo srečo končala. In oni jezdec — bili ste Vi, milostljivi gospod; Vi sami! kaj me pogledujete? Vi sami ste bili in ne drugi! Prijezdili ste ravno od veselice. Ali se več ne spominjate, da vas je malo časa potem dvakrat vergel splašen konj raz sebe?“

Sodnik se je prestrašil in je skočil kviško; ne besedice ni mogel čerhniti. Hitel je v svojo sobo, je padel

na kolena in se na persi terkal, rekoč: „Bog bodi meni grešniku milostljiv!“

Jetnik je prestal drugi dan svojo kazen. Še predno pa mu je začel klenkati mertvaški zvon, hitel je sodnik v kraljevo palačo, kjer se je svoji službi odpovedal; večji del svojega premoženja je dal otrokam jetnika in je zbežal iz mesta. Podal se je v samostan redovnikov Trapistov, kjer je nekoliko lét v ostri pokori živel, ter ga je večni Sodnik pred svoj sodnji stol poklical. (Sendbote.)

Emanuel Janez,

po usmiljenju božjem in po milosti apostolskega sedeža škof Litomiriški.

Učencem srednjih šol moje škofije pozdrav in blagoslov v Gospodu!

Nujna potreba se mi zdi, da po očetovsko z Vami nekoliko besedi spregovorim, preljubi sinovi v Gospodu! da bi Vam, kakor pravi apostelj, „kaj duhovnih darov podelil v Vaše poterjenje.“¹⁾ Saj sem jaz Vaš postavni, od Boga postavljeni škof, „ki naj čuje nad Vašimi dušami, in ki bo enkrat za Vas moral Bogu odgovor dajati;“²⁾ zato mi nikakor ne smé biti malo do tega, kako vterjena je Vaša vera, kako stalna Vaša krepost, kako živahno Vaše versko življenje; marveč je moja dolžnost storiti, kar je mogoče, da bote vterjeni v sv. veri in v kerščanskih čednostih.

Poznam mnoge in velike nevarnosti, ki mladini proté, sosebno pa dandanes; vem, kako se peklenski sovražnik, svet in lastno slabo nagnjenje zarotujejo, da bi nedoraslega in neskušnega nebeščana Bogu in zveličanju iztergali in ga pahnili v pogubo. Vidim tudi v veliko žalost, da so sredstva, katerih se poslužujejo, zvito izbrana, in prepogosto dosežejo namenjen si cilj.

Ker „pravični iz vere živi“,³⁾ in ker „brez vere ni mogoče Bogu dopasti“,⁴⁾ ker je vera pglavitni pogoj nrvnosti in sreče, zato napenjajo sovražniki Božji vse moči, da bi spodkopali sv. vero v človeškem sercu, posebno v mladenču; kajti, ako se jim to ponese, potem je nedolžnosti in čednosti vsekana smertna rana! To je krivica proti vsakemu, nad vse krivica, da, grozovito hudo nasproti zaupni in navadno brezoroženi mladini, ki ne zapazi, da gre za njeno največe dobro, za sv. vero in za njeno neumerjočo dušo, in ki ni vselej dosti bistroumna in za boj pripravljena, da bi laži sovražnikov pregledala in njih napade odbijala.

Sv. vero in verske dolžnosti imenujejo ti ljudje jarem, češ da, nevreden prostega človeka; in vendar veruje otrok starišem in učenec učitelju, ne da bi se zato moral sramovati; saj je vera neogiben pogoj in najkrajša pot k vednosti, in celo na natornem polju tako potrebna, da brez nje ni vednosti. O djanjih, ki so z razodetimi resnicami v ozki zvezi, dvomijo, ali jih naravnost tajé, da bi potem tudi o razodetih resnicah ložej dvomili ali jih zavergli. Vi sami ste gotovo že večkrat slišali vprašanje: „Kdo vé, ali so bile bukve nove zaveze v resnici od aposteljnov in učencev Kristusovih pisane ali ne, in če so bile, ali nam pisavci hočejo resnico povedati; kdo vé, ali je Kristus v resnici tako učil, in to in ono res storil?“ Z nedopovedljivo prederznostjo stavijo čisto napačne terditve, iz katerih izpeljujejo ravno tako napačne sklepe. Kako pogosto se slišijo dandanes besede: „Čudeži so nemogoči“, in kaj sklepajo iz tega? Nič drugega ne, kakor da se tudi poročila o čudežih v sv. pismu ne opirajo na resnico, in da je to vse in kar

¹⁾ Rim. 1, 11. — ²⁾ Hebr. 13, 17. — ³⁾ Rim. 1, 17. — ⁴⁾ Hebr. 11, 6.

je s tem v zvezi, gola laž in goljufija. Gladijo tudi človeški napuh in ga rabijo zaveznika v boju zoper vero; pravijo: „Človek ima um, ki zadostuje, da vé, kaj je res in prav: ne potrebuje druge višje luči, ne poduka od zgorej, in da pravega božjega razodenja niti ni; um jim je vir in sodnik resnice; kar njega presega, jim je zmota in neresnica; proč z vsemi skrivnostmi!“ Če bi bilo to res, kak sklep bi moral iz tega slediti? Noben drugi ne, kakor ta, da je naša sveta kerščanska katoliška vera ravno tako kriva, kakor so druge, in da je ubogo človeštvo goljufano, kajti naša sv. vera se opira na nezapopadljivo skrivnost in uči skrivnosti, katerih človeški um nikdar ne bo razumel in ne spoznal.

Omenim le prvo (skrivnost). Vsi jo poznate; je namreč tista, katero nam skazuje božični praznik, in katero ste, kakor upam, tudi Vi z vernimi očmi in s pobožnim srcem premišljevali.

Vidite v jaslicah v Betlehemu novorojeno Dete, in Dete ni le „sin device, in rojen v času, temuč tudi Sin nebeškega Očeta, rojen pred vsem časom.“¹⁾ Vidite slabo, pomoči potrebno Dete, in to Dete je „močni, na čigar rami je poglavarstvo.“²⁾ Vidite ubogo dete, ležeče na slami in zavito v borne plenice, ki ga komaj varujejo mraza, in to Dete je tisti „ki ni v rop štel Bogu enak biti, pa je sam sebe v nič storil, ko je podobo blapca na se vzel, človeku se vpodobil, in po vnanjem najden bil kakor človek.“³⁾ Vidite negovoreče dete, in to Dete je „beseda Božja, po kateri je vse storjeno.“⁴⁾ je edino-rojeni Sin Božji, po katerem nam je nebeški Oče „poslednjič govoril“;⁵⁾ je pravi Emanuel, Bog z nami, ki je, „kar je naše, na se vzel in svojega ni izgubil!“⁶⁾ Kako globoka, neumljiva skrivnost, ki se nam o Božiču pred oči stavi in v tem kratkem stavku razodeva: „Beseda je meso postala in med nami prebivala.“⁷⁾

Če ravno nam ni mogoče skrivnost včločenja Sinu Božjega razumeti, in čeravno ne zapopademo, kako se je moglo zgoditi, da ste se dve tako različni natori, pogojna in nepogojna, vatvarjena in nevstvarjena, človeška in božja v eni osebi zedinili, in sicer ne da bi se spremenili ali zmešali, to ni še noben vzrok, da bi smeli nad to skrivnostjo dvomiti ali jo zavreči. Saj je to delo vsemogočnega Boga, ki je in ostane nezapopadljiv; nezapopadljiv je v svojem bistvu, nezapopadljiv v svojih delih.

Opazujte dela božja v naravi; koliko jih bote našli, ki jih bote morali občudovati, katerih pa ne bote umeli! Kteri človeški um, bodi si še tako oster in bister, more spoznati skrivnost življenja? Kteri naravoslovec — bodi si največi ali najimenitnejši — more razložiti, kako se zgodi, kako je mogoče, da iz najmanjšega zerna izraste rastlina in iz te visoko drevo, da to drevo iz zemlje in zraka, iz dežja in solnca ravno to na se poteguje, kar potrebuje za življenje in rast, da požene tako umetno izdelano perje, da se odiči s tako lepim cvetjem, da obrodi sad, da po zimi stoji golo in kakor odmerlo, spomladi pa se k novemu življenju prebudi? Da, v resnici, če bi z lastnimi očmi tega ne videli, bi težko pritordili, da je kaj takega mogoče.

Ako je pa Bog tako velik, tako čudovit, tako nezapopadljiv že v natori, ne smemo osupniti, temuč pričakovati, da je ravno tako, da, še bolj na čeznatornem polju pokazal svojo moč in velikost, svojo svetost in pravičnost, svojo ljubezen in usmiljenost. Treba je bilo rešiti človeški rod, ki je zapadel grehu in smerti, ki ni mogel drugač k novemu dušnemu življenju prebujen in odrešen biti, kakor da ga je Bog sam na neposrednji

in čeznatorni način, po čudežu, da, po nepretergani versti čudežev otél večne smerti.

Pervi vseh teh čudežev je včlovečenje Sinu Božjega, ki je bilo neogibno potrebno za odrešenje človeštva. Ljudje so Boga, neskončno veličastvo, s svojimi grehi hudo razžalili, in tako neskončen dolg na se naložili, ki se je mogel le z brezkončno kaznijo zbrisati, ali pa z brezkončnim zasluženjem popraviti. Toda kdo je bil zmožen opraviti delo neskončne vrednosti, kdo si je mogel pridobiti pred Bogom neskončno zasluženje? Posamezen človek ne, in vsi ljudje skupaj tudi ne; razžalili so Boga sicer lahko, toda potolažiti ga niso mogli; dušno življenje so si uzeli, toda nazaj ga niso mogli dobiti. Delo neskončne važnosti je mogel opraviti le Bog-človek, on ki je Bog in človek skupaj. Ali kedo smé pričakovati, kedo se smé derzniti le misliti, da bo Bog človeško natoro na se vzel in to za človeštvo storil, kar samo ni moglo storiti! In glej, kar si niti nismo mogli misliti, je neskončna ljubezen božja v resnici storila; kajti, „tako je Bog svet ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sinu, da vsi, ki vanj verujejo, se ne pogubé, temuč večno zveličajo.“¹⁾

Ako to pomislite in ne popustite prepričanja, da se v Betlehemu ni rodil samo človek, temuč Sin Božji ko človek, potem bote celo življenje Jezusa Kristusa, njegove nauke in dela, čeravno ne zapopadli, vendar umeli. Razumeli bote, kako je mogel reči: „Nebo in zemlja bo prešlo, moje besede pa ne bodo prešle.“²⁾ On je namreč vir večne resnice, da, resnica sama;³⁾ razumeli bote, kako je mogel zapovedovati vetru in morju, in je oboje ubogalo,⁴⁾ kajti On je tisti, o katerem in h kateremu kraljevi prerok govori: „Ti hodiš po perutih oblakov. . . . Ti si vstvaril zemljo na njeno terdnjavo, da se nikoli in nikoli ne premakne. . . . na hribih so vode stale, pred Tvojim žuganjem so bežale, pred glasom Tvojega groma so trepetale; . . . mejo si jim postavil, ki je ne prestopajo, in se ne povračajo, da bi pokrile zemljo.“⁵⁾ Razumeli boste, kako je vse, kar je delal in terpel, neskončne važnosti, kajti On je pravi Sin Božji, nad katerim ima nebeški Oče svoje dopadajenje;⁶⁾ On je Bog in človek skupaj; razumeli bote, kako je „On sprava za naše grehe, ne pa samo za naše, temuč za grehe vsega svetá“⁷⁾ ker je „izbrisal, kar je bilo zoper nas, rokopis postave, kateri nam je bil nasproti, in ga je vzel zmed nas in na križ pribil.“⁸⁾

Preljubi sinovi v Gospodu! Deržite se terdno tega prepričanja in ne dajte se nikomur premotiti. Vera v včlovečenje Sinu Božjega je podlaga sv. kerščansko-katoliške vere in zaslomba našega upanja. Ako bi Sin Božji ne bil ko človek v Betlehemu rojen, potem bi Kristus ne bil Bog in človek skupaj, potem bi nas ne bil odrešil, in mi bi zdihovali še zdaj pod celo težo starega greha. Toda, Bogu bodi tisočkrat čast in hvala! ni nam treba dvomiti, da je Kristus včlovečeni Sin Božji.

To nam prvič spričuje nebeški Oče, ki je zaporedoma, različno poterdil — pri kerstu v Jordanu in pri spremenjenju na gori Taboru — da je Kristus „njegov preljubi Sin, nad katerim ima svoje dopadajenje.“⁹⁾ „Ako pa človeško pričevanje sprejmemo,“ moramo tem bolj božje pričevanje sprejeti, „kteroj je večji, ker je Bog pričeval od svojega Sina.“¹⁰⁾

To nam spričuje Jezus Kristus sam, iz čegar ust ni prišla laž, kateremu so celo njegovi sovražniki rekli: „Vemo, da si resničen, in pot božjo po resnici učiš.“¹¹⁾ Pri raznih priložnostih imenoval se je Kristus pravega

¹⁾ Jan. 3, 16. — ²⁾ Luk. 21, 33. — ³⁾ Jan. 14, 6. — ⁴⁾ Mat. 8, 26. — ⁵⁾ Ps. 108, 5. 5—9. — ⁶⁾ Mat. 3, 17. — ⁷⁾ I. Jan. 2, 2. — ⁸⁾ Kološ. 2, 14. — ⁹⁾ Mat. 3, 17. in 17, 5. — ¹⁰⁾ I. Jan. 5, 9. — ¹¹⁾ Mat. 22, 16.

¹⁾ sv. Atanaz. — ²⁾ Iz. 9, 6. — ³⁾ Fil. 2, 6, 7. — ⁴⁾ Jan. 1, 3. — ⁵⁾ Hebr. 1, 2. — ⁶⁾ Leo V. — ⁷⁾ Jan. 1, 14.

Sinu Božjega in obljubljenega Odrešenika. Storil je to pred posameznimi; sleporojenemu, kteremu je vid podelil, odgovoril je na vprašanje, kdo je Sin Božji, da naj veruje: „Vidil si ga, in ki s tabo govori, on je.“¹⁾ Storil je to v krogu svojih učencev; ko ga je namreč Peter pred vsemi učenci in v imenu vseh spoznal „Kristusa Sinu živega Boga“, mu je odgovoril: „To ti ni razodelo meso in kri, temuč moj Oče, ki je v nebesih.“²⁾ Storil je to očitno pred zbranimi Judi, rekoč: „Jaz in Oče sva eno;“³⁾ in ko so ga Judje zavoljo dozdevnega bogoskrunstva kamnjati hotli, češ, da je človek in se dela Boga, je rekel: „Vi pravite temu, kterega je Oče na svet poslal: Preklinjaš! ker sem rekel: Sin Božji sem; ako ne delam dél svojega Očeta, mi vi nikar ne verjemite; ako jih pa delam, in ako meni nočete verjeti, verjemite delom, da spoznate in verujete, da je Oče v meni in jaz v Očetu.“⁴⁾ Storil je to celo pred višjim zborom, in svoje besede, da je v resnici Sin živega Boga, poterdil je s prisego, čeravno je vedel, da si je s tem podpisal smertno sodbo;⁵⁾ tako pričevanje se mora vender kot popolnoma veljavno pripoznati. (Konec prih.)

Milosti apostolskega Sedeža v prid podpornikom frančiškanskih misijonov v Sveti deželi.

Sveti zbor za razširjanje sv. vere je 8. aprila tekočega leta naznanil prečast. generalu frančiškanskega reda, da papež Leon XIII so pri zašlišanji kardinala Jakobini-a, tajnika omenjenega sv. zbora, poseben apostolski blagoslov dovolili vsim tistim vernikom, kateri bodo z molitvami, milošnjami in z drugimi pobožnimi deli podpirali in po moči pospeševali imenovani misijon, ki je že skor sedem sto lét izroččen serafinskemu redu.

O tej priliki frančiškanski general svojim bratom, komisarjem Svete dežele in vodnikom tretjega reda v spomin kliče imenitne milosti, ki jih je sv. Oče Pij VI v svoji konstituciji od leta 1778 z imenom „Inter caetera Divinorum“ podelil dobrotnikom Svete dežele.

Ta namestnik Kristusov tiste vernike, ki bi dél svojega premoženja zapustili za to pobožno in sveto delo (namreč za misijon v S. zemlji), po polnosti svoje apostolske oblasti deležne stori vsega duhovnega sadú in zasluženj, ki izvirajo iz ss. maš, molitev, postov, pokoril, dél in trudov, popotvanj in družih verskih opravil, ki jih spolnujejo ne le samo redovniki, ampak tudi verniki, kteri po tistih svetih krajih prebivajo, ali kteri v svete kraje prihajajo in jih časté. Vse pridružujejo v deleštvo njihovega sadú in zasluženj, in imajo nedvomno upanje, da tisti verniki, dopušeni v tako bogato in sveto obćenje, bodo v tem z vso stanovitnostjo veseli ostali in hvalili Boga Očeta, ki jih je vredne storil, da so zapisani v délež Svetnikov.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Kam? — K Materi!

(V spomin 6. malega serpana 1885)

Kam dete malo že najrajše sili,
Zaupno kam obrača svoj pogled!
O kam drugam, ko k materi premili, —
Ime mu mati je nad sladki med.

Brez matere oj ni zavetja, sreče,
Brez matere radosti čiste ni,
Oj zguba matere prebitko peča,
Spomin samó kakó serce greni!

Najslajše je pri materi bivati,
Pri materi je radost vsa doma,
Pri materi se nič ni treba bati,
Naročje brambo materno ima;
Glej! serce materno ko solnce sije,
Ljubezen njena čuje dan in noč;
Naj ljut vihar britkost nesreče brije,
Pri materi je vtéha, je pomoč.

In če bolezen hudo te napade,
Obup ko skoraj ti serce topi,
Glej, ljuba mati ti je zvezda nade,
Tolaži te, pri postelji bedí;
Od tebe za trenutek se ne gane,
Ti streže kakor angelji z nebes.
Sočutja solza oh marsktera kane
Za té, 'ljubezni iz maternih očés.

In če otrok od matere se loči,
Se nehvaležno proč od nje podá;
Solzá potoke zopet mati toči,
Moliti zanj goreče ne nehá.
Kako pa serce blago se raduje,
Ko verne se zgubljen otrok nazaj;
Objema ga, priserčno poljubuje, —
Ta dan ji je veselja sladki raj.

Otrok umerje, — kdo se ga spominja? —
Naj vse pozabi ga, le mati ne;
Ne zabi ona nanj, ko se spreminja,
Sercé nje bije zanj goreče še!
Če se prijateljstvo hladí in kruši,
Ljubezen materna se ne nikdar.
Vsak dan za mir njegovi prosi duši,
Daruje zanj neskončne cene Dar!

Oj mati, mati, svitla luč v temoti!
Kjer tebe ni tam vlada mrak duhá,
Kjer ti ne čuješ, so otroci v zmoti;
Najemnik ljut jih v tužnosti ima.
Pri tebi, mati, pa svoboda vlada,
Pridobil ti jo s smertjo Kristus sam,
Deliš jo od izhoda do zapada: —
Katoljška Cerkev — ti si Mati nam. . . .

Oj sini Slave! ki ste se ločili
Od Matere, prezerli varni kraj:
O kam drugam, kot k Materi premili,
Vernite se, vernite se nazaj! —
Z odpertimi vas čaka že rokami,
Objéti vas nje vroče so željé;
Sprejela Vas bo z gorkimi solzami:
Oj pridite na Materno serce! —

Kam, rod ki lepa te prihodnost čaka,
Se nagnil boš, al mar ne k Materi?
Al mar naj ona še solzé pretaka?
Nikar ljubezni serca ne zapri!
Ciril Metod, apostola očaka
Ki z Materjo slaviš ju tudi ti,
Sta nje sinova bila, nje vojšaka,
Dokazov pač zato ti treba ni. —

O kam zatoraj, verli Slave sini!
O kam drugam, preblagi Slave rod!

¹⁾ Jan. 9, 35—37. — ²⁾ Mat. 16, 16—17. — ³⁾ Jan. 10, 30.
— ⁴⁾ Jan. 10, 36—38. — ⁵⁾ Mat. 26, 63—66.

Kot k Materi se verni, da zedini
Te zopet v veri, — srečen rajski god!
To vero sta imela sveta brata,
To Mater sta spoznavala povsod,
Ta Mati jima je odperla vrata
V nebeški raj, kjer venča ju Gospod.

O naj bi praznik smerti tisučletni
Metodove ti bil vstajenja dan,
Zedinjenja, življenja dan prijetni,
Da verneš k Materi se brat Slovan.
Brez Matere saj ni zavetja, sreče,
Pri Materi je radost vsa domá;
O sveta brata — prosita goreča —
Ciril Metod, za srečni dan Boga! *Radoslav.*

Iz Ljubljane. (*Posvečevanje oltarja ss. Cirila in Metoda v novi cerkvi.*) Kakor je bilo v poslednji „Danici“ naznanjeno, je bilo pretečeno nedeljo posvečevanje oltarja v novi cerkvi v kapeli sv. Cirila in Metoda. Milostljivi gospod knezoškof, ki so v šenklavški cerkvi od sedmih do polni devetih med sv. mašo delili štiri male blagoslove devet in dvajsetim gg. bogoslovcem, so se pripeljali k novi cerkvi ob devetih in so opravljali v ujej prelepo opravilo, ki je terpelo dvě uri. Po obmoljenih spokornih psalmih in litanijah vsih svetnikov je bilo umivanje, kajenje in maziljenje oltarja s sv. krizmo in s sv. oljem za bolnike med branjem psalmov in v to zapovedanih molitev. Svetinje, ki so se v grobiše položile, so sv. Fortunata, sv. Abuudancija in sv. Mansvete. Nato so blagoslovili milostljivi gospod knezoškof oltarne perte, križ in podobi ss. Cirila in Metoda, ki ste silo lepo delo iz Monakovega. Po tem opravilu so imeli prečast. gosp. kanonik in stolni župnik Anton Urbas, prvi namestni predsednik društva za zidanje cerkve Jezusovega Serca, veliko mašo pred izpostavljenim presv. Rešnjim Telesom pri velikem oltarju, pri novo posvečenem oltarju sv. Cirila in Metoda v kapeli pa ob enem tiho mašo drugi namestni predsednik imenovanega društva, prečast. gosp. kanonik Andrej Zamejic. Po veliki maši, pri kateri so bili milostljivi gospod knezoškof pričujoči, je bilo vkladanje sklepnega kamna v kapeli sv. Cirila in Metoda. Pismo v latinščini na pergament pisano so podpisali milostljivi gospod knezoškof dr. Jakob Misija, fml. Rheinländer, dvorni svetovavec in predsednik društva za zidanje cerkve J. S., Rudolf grof Chorinsky z vsim odborom, deželni svetovavec baron Pascotini, svelovavec višje sodnije Hočevar, Viljem Müngersdorf, vodnik usmiljenih sester, prošt dr. Anton Jarc, Ignacij Boehm, prednik misijonske hiše, denarstveni vodnik A. Dimic, višji denarstveni svetovavec Raič, vladni svetovavec A. Valenta, načelnik železniške postaje Gustav Habit.

Po tem se je pismo na glas prebralo in v pušico djalo s časniki pretečenega tedna in denarji sedanjimi in svetinjo avstrijsko 1879. leta vred. Milostljivi gosp. knezoškof so jo blagoslovili in položili v izdolbeno jamo pri levi steni, ki jo je poslednjič zidarski mojster Faleschini zazidal. Po tem opravilu je bil škofov blagoslov pri velikem oltarju z odpustkom enega leta za pričujoče, ki ga je oznanil po lastniki starejši pričujoči kanonik in dekan Anton Urbas. Vsa svečanost se je končala z zahvalno pesmijo pred izpostavljenim presv. Rešnjim Telesom, s katerim so milostljivi gospod knezoškof še verne blagoslovili.

S tako slovesnostjo se je vložil sklepni kamen za novo cerkev, ki ji je bil vložen prvi kamen 10. malega travna 1881 v češenje presvetega Jezusovega Serca in v spomin slovesne poroke cesarjeviča Rudolfa.

Bodi ob enem priserčna zahvala vsim dobrotnikom, zlasti prečastiti duhovščini, tukaj izrečena za prelepe

dari, s katerimi se je postavila nova cerkev, ki je tudi v resnici čast in lepota Ljubljanskega mesta in vse kranjske dežele.

Razgled po svetu.

Rim. 29. majnika je bilo iz Rima na Dunaj odpisano pismo, s katerim je gr. Schönborn poterjen za naslednika nadškofa Schwarzenberg-a v Pragi. Bil je Schönborn poprej oficir, po bitji kraljegraški je zapustil vojno in je šel v bogoslovje v Inomost, potem prišel v Rim v akademijo „eccles. dei Nobili“. Kot škof budjeviški je postal ljubljeneč cesarja in katoliškega ljudstva.

Avstrijski škofje in znamnja sedanjega časa. Kakor je znano, bili so avstrijski nadškofje in škofje od 19. svečana do 2. sušča tekočega leta na Dunaju zbrani. Posvetovali so se o važnih cerkvenih zadevah. Da so bile to res posebno tehtne reči, kažejo vse okolišine, ker pred tem pravilom so klicali sv. Duha na pomoč, prosili blagoslova od sv. Očeta papeža, poklonili so se presvitlemu cesarju, in poslednjič so svoje sklepe izročili vladi, k sklepu so se pa obernili v skupnem pastirskem listu še tudi do svojih ljubih vernikov.

Iz vsega tega pa smemo tudi upati, da delo ni brez blagoslova Božjega, in da torej tudi ne bo brez sadu. Iz tega, kar pišejo višji pastirji do vernikov, bi se smelo vsaj po nekoliko soditi, kaj so sklepali in vladi izročili. Pišejo pa vernikom o hudih znamenjih sedanjega časa. Te hude znamenja, ktere obravnavajo, so naslednje:

1. Daleč razširjeno brezvértstvo, vnémarnost do sv. vere in enaka cena in vaga za vse vértstva, če so še tako neumne; to je indiferentizem.

2. Posvetni duh, djanska nevéra ali materijalizem, (grudomoljstvo).

3. Zanemarjanje od Kristusa postavljenih in zapovedanih pomočkov zveličanja, ss. zakramentov, sv. maše.

4. Oskrunovanje nedelj in praznikov — s hlapčevskim delom — po delavnih, štacunah; po železnicah, po morjih je ob nedeljah še hušše kakor druge dni.

5. Narodnostno hujskanje. Po keršanskih načelih so razni narodi po zemlji enakopravni udje, bratje in sestre ene in ravno tiste vesoljne družine Božje. Kdor to resnico tají in ljubezen do svojega naroda tako pretira, da druge narode sovraži in zaničuje, kdor v svojem bližnjem v prvi versti ne čísla odrešenca Kristusovega, taki ne ravná več v duhu katoliškega kristjana, ker narodnost nad katoliško vero stavi.

6. Lažljivo framasonstvo (frajmavrarstvo), ktero se grozno šopiri in íše razširjati se.

7. Zlobno časništvo, ki je framasonski pomoček ali suženj, ter grozovito veliko hudega storí! Katoličani naj pustijo kužljive časnike, in podpirajo dobre, katoliške.

8. Slabe družinske razmere. Škofje pravijo, da v mnogih ozirih se je v družine povernilo pogansko življenje in podajajo nektere prav tehtne nauke in opomine za boljši izrejo otrók.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče.

— Za primérno službo na priprošnja N. lj. Gospé, sv. Jožefa in sv. Antona Pad. se nekdo priporoči v bratovsko molitev.

Koledar za prihodnji teden:

6. mal. serpana. Ss. Ciril in Metod, slov. apost. — 7. S. Vilibald. — 8. S. Lizabeta kr. vd. — 9. S. Brikcij. — 10. S. Amalija. — 11. S. Pij I, p. — 12. Sedma nedelja po Binkoštih. Ss. Hermagora in Fortunat, zavetnika Ljubljanske škofije.

Iz rimskega zapisnika mučenikov.

4. prosindec.

Osmi dan praznika nedolžnih otročičev.

Zv. Angela Folinjska, iz mesta Folinja (Foligno) na Laškem, velika spokornica tretjega reda sv. Frančiška. Pred svojim spreobrnjenjem živelja je v zakonu, velika družina ji je delala tudi velike skerbi. Po smerti svojega moža in vseh svojih otrok sklenila je svetu odpovedati se in le za Boga in za zveličanje svoje duše živeti. Stopila je zato v tretji red sv. Frančiška. Bog je tej svoji služabnici dodelil prav posebnih notranjih milosti, med drugimi dar premišljevanja. Tako je bila včasih vtopljenjena v molitev in sveto premišljevanje, da je na jed, na pijačo in druge časne potrebe kar pozabila. Zlasti terpljenje Jezusovo je rada premišljevala in v tacih trenutkih prejela je marsiktero čeznatorno razodenje. Pa terpinčil jo je tudi satan z dušnimi in telesnimi bolečinami. Sama je rekla: „Izpostavljena sem zlobnosti več hudobnih duhov, kateri mi napravljajo take bolečine na vseh udih mojega telesa, da jih kar popisati ne morem.“ A z božjo pomočjo je vse srečno prestala. Njeno veliko veselje je bilo, bolnikom streči. Ko je bila nekega dne rane izprala gobovemu, kateremu je meso na rokah že gnjilo in strašno smrdelo, je bila tako pogumna, da je umazano vodo, s katero je prala, povžila in rekla je, da se ji je zdela najslajša pijača. Umerla je 4. prosinca 1309. Njene zadnje besede so bile besede umirajočega Zveličarja: „Moj Oče, v Tvoje roke izročim svojo dušo“.

Sv. Dafroza, soproga sv. Flavijana, mučenika, in mati svete Bibijane in Demetrije. Živelja je v Rimu ob času cesarja Julijana, kateremu je dala zgodovina prislov „odpadnik“, ker je bil odpadel od sv. vere. Ko je vdova postala, prišla je k svojemu stricu, Favstu, zagriženemu neverniku, in posrečilo se ji je ga spreobrniti in k sv. kerstu pripraviti. Slednjič bila je ob glavo dejana za voljo sv. vere.

Sv. Farajlda, hči frankonskega kralja Teodorika, je svoje devištvo neomadežano ohranila tudi v zakonu in jo zato sv. cerkev časti kot devico.

Sv. Gregor, škof, je popred opravljal visoko posvetno službo. Ko mu je žena umerla, je popustil to službo, stopil v duhovski stan in je v kratkem času dosegel tako visoko stopinjo kerščanske popolnamosti, da so ga zaradi njegovih lepih čednost zoper njegovo voljo izvolili za škofa v mestu Langres, ktero službo je opravljal tri in trideset let. Umerl je leta 541 in je bil pokopan, kakor je sam želel, poleg groba sv. Benigna v Dijon-u (Dijon).

Sv. Mavril, mučenik v Adrumetu v Afriki. Na povelje brezbožnega poglavarja Skapula so ga izročili divjim zverim, ki so ga v kosce raztergale. Tako je zavoljo svoje stanovitosti v veri si zaslužil krono mučeništva in večnega zveličanja.

Sv. Prisk, mašnik, sv. Briscilijan, dijakon, sv. Benedikta, bogoljubna rimska gospa. Vsem trem je leta 362 cesar Julijan „odpadnik“ dal glavo odsekati, ker niso hotli, kakor on, od vere odpasti.

Sv. Rigobert, spoznovalec, nadškof v Remu (Bheims) na Francoskem. Iz dežele izgnan je v neki borni vasi sam za-se živel, veliko molil in oestro se pokoril. Na škofovski sedež zopet nazaj poklican je kmalo umerl. Njegovo sv. telo počiva v mestu, kjer je bil za škofa, v cerkvi naše ljube Gospe, kjer so se že razni čudeži zgodili.

Sv. Tit, rojen Korinčan, učenec in popotni tovariš sv. aposteljna Pavla, od kterega je bil škof posvečen in postavljen na otoku Kreti. Njemu je sveti apostelj pisal tudi poseben list, poln najsvetejšega obsega, ki je sprejet v sv. pismo. Oznanoval je na povelje sv. Pavla evangelij nekaj časa tudi v Dalmaciji. V svojo škofijo se vernivši je posvetil več škofov in mašnikov, silno pobožno živel in veliko čudežel storil. Umerl je v visoki starosti. Njegova glava se nahaja v cerkvi sv. Marka v Benetkah.

Ta dan se obhaja tudi spomin osem neimenovanih mašnikov iz reda sv. Frančiška, ki so jih křivoverci leta 1571 v Langdoku (Languedoc), nekem francoskem mestu, obesili za pasove, s kakoršnimi se opasujejo ti redovniki.

Listek za raznoterosti.

V Loškem potoku bodo premil. gospod kuzozšok birmovali 6. julija popoldne.

A. Ž.

V katoliško Cerkev prestopil je v London-u lord William Neville, imeniten člen angleškega plemstva, četerti sin markiza pl. Abergavenny-a. Njegovi predniki so bili svoje dni sloveči v službi katoliške cerkve.

Ponudba. Mlad človek, ki ima prav dobre spričevala, bi rad prišel kam v službo za cerkvenika. Kdor želí bolj natanko o tem zvediti, naj se oberne do čast. g. šempeterskega župnika M. Hočevarja.

Vere manjka. V Berlinu je bilo lansko leto zapertih — zaradi tatvine: 1789 moških, 511 ženskih, 18 otrok; — zaradi sleparstva ter izmikanja: 164 moških in 53 ženskih; zaradi goljufije: 322 moških in 53 ženskih; — zaradi nenravnosti 100 moških itd. — Kako bi moglo tudi bolje biti, ako minister Falk očitno pravi: „raji nobene šole, kakor pa šolo v zvezi s cerkvijo!“ Smelo bi se mu odgovoriti: „raji nobenega ministra, kakor pa ministra v zvezi s satanom.“

Na Angleškem je Gladstonovo ministerstvo šlo pod klop potem ko je Anglija v Afriki in v Afganistanu sramoto si nakopala, pa tudi v Evropi ostala samotna — brez zaveznikov. S svojo potuhnjeno in sovražljivo politiko zoper Rim in papeža si je že davno močila te gorke šibe.

Francija nadaljuje s svojim bogoskrunstvom. Framasonska hudobija ni dopustila mašnika k umirajočemu liberalcu Viktor Hugonu; ko je pa brez Boga umerl, je vlada ugrabila in oskrunila slavno cerkev sv. Magdalene, da je nesrečnega merliča vanjo pokopala! Je tedaj le dobra katoliška cerkev, če ne v življenji, pa po smerti — za struhljivo truplo; ali kaj pomaga truplo posiliti v katoliško cerkev in jo z njim oskruniti, če je pa duša pogubljená?

Vere manjka. Vedno se naznanjajo nove nezvestobe in tatvine. V Hamburški državni banki se je 22. u. m. pogrešilo 200.000 mark. Sumi se na tatvino. — Iz luomosta je pobegnil artilerijski častnik, ki je velik znesek denarja iz blagajnice zadegal. — Pa koliko je še drugega takega; vsak dan skor dnevnik kake velike tatvine in sleparije naznanijo! V vse naprave več vere, potem bo manj nezvestobe! Toda ravno brezverski vitezi so v tem močno zagrešeni, ker oni se bojé ravno tako kakor za denar tudi za svojo priljubljeno nejevéro, da bi je jim kdo ne odnesel! Ali niso to bedaki!

Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerkev ljubljanske škofije: Č. g. Ant. Zlogar 1 gld. — S Prema 7 gld. 67 kr. — S Staroga loga pri Kočevji 23 gld. 93 kr. — Iz Bele cerkve 4 gld. — Z Vojskega 11 gld. 70 kr. — S Šent-Gotharda 23 gld. — Iz Javorja pri Litiji 8 gld. — S Polhovega gradca 47 gld. 61 kr. — Iz Zagorja pri Savi 11 gld.

Za študentovsko kuhinjo: Čast. gosp. župnik Mat. Tavčar 10 gld. — Neimen. dva sreberna medalijona, a) z Jezusovim in Marijinim Sercem, b) s sv. Jožefom in sv. Alojzijem znotraj, kot drugo in tretje darilo za najboljši mladenče iz dijaške kuhinje. (Prvo darilo je velik križavec, kakor smo že unkrat omenili.) — M. O. 1 gld.

Za kapelo v Marijanišču: Gospa Amalija Fabian 5 gld. — Gospodična Ivana Schreiber, 2 gld. — Gospod I. Murnik v Kamniku, 2 gld. — Gospod Jožef Jeglič, 1 gld. — Neimenovan, 1 gld. — Neimenovan, 13 gld. — Neimenovan 50 gld. — Dva neimenovana po 100 gld. — Dva neimenovana po 150 gld. — Gospod Franc Levčnik 5 gld. — Gospod Ivan Zorec eno delnico banke „Slavije“.

Za sv. Detinstvo: Čast. gosp. Blaž Petrič, župnik v Blagovici, 5 gld. — Iz Begunj 12 gld. — Iz Polhovega gradca po čast. g. Val. Erženu 44 gld. 30 kr.

Za varhe Božjega groba: Zagradec 5 gld. — Zatičina 3 gld. — Kopanj 2 gld. (Op. V 21. listu je bilo vse to skup: 10 gld. pod napisom: dek. Šmarija. Vr.)

Za oltar sv. Antona v Stangi: Po g. Erkerju oseba 1 gld., da bi ji sv. Anton sprosil neko posebno milost.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca so darovali čast. gospodje: Janez Verhovnik, kaplan v Naklem, 1 gld. — Matija Zarnik, župnik v Srednji Vasi, 5 gld. — Anton Krašovic, župnik v pokoji v Metliki, 5 gld. — Janez Železnikar, beneficijar v Šentvidu, 5 gld. — Anton Fetihs-Frankheim, župnik v Vremah, 3 gld. — Josip Laznik, kaplan na Dobrovi, 2 gld. — Martin Narobe, župnik v Zapogah, 2 gld. 50 kr. — Matej Tavčar, župnik v Komendi, 5 gld. — Franc Boncelj, duhovni oskerbnik v Dražgošah, 5 gld. — A. Domicelj, vikar v Črnem Verhu, 5 gld. — Franc Hoenigman, kaplan v Črnem Verhu, 2 gld. — Mihael Horvat, župnik v Spodnji Idriji, 5 gld. — Franc Klemenec, župnik na Unici, 5 gld. — Janez Sajevec, župnik v Slavini, 5 gld. — M. Veja, kaplan v Kranjski Gori, 1 gld. — Ivan Keržič, župnik na Jesenicah, 1 gld. 50 kr. — Janez Mesar, žup. v Boh. Bistrici, 1 gld. — Avgust Turk, kaplan v Teržiču, 2 gld. — Lovrenc

Rožman, duhovnik v Žabnici, 5 gld. — Anton Smerekar, župnik v pokoji v Kranji, 2 gld. — Jožef Belar, župnik v Hotederšici, 4 gld. 80 kr. — Urh Zupan, duhovnik v pokoji v Mošnjah, 10 gld. — Janez Sakser, kurat na Goričici, 2 gld. — Franc Perpar, kaplan Trebnjem, 3 gld.

Za kapelo sv. Cirila in Metoda v novi cerkvi Jezusovega presvetega Serca v Ljubljani so darovali naslednji častiti gospodje: Ivan Hribar, glavni zastopnik banke „Slavije“ v Ljubljani, 5 gld. — Janez Škerjanec, kaplan v Harijah, 2 gld. — Jakob Lukman, c. kr. svetovalec deželne vlade, 10 gld. — J. Krajec, tiskar v Novem mestu, 2 gld. — J. Zupanec, duh. pomočnik v Šmarjeti, 4 gld. — J. Tavčar, župnik v Lešah, 5 gld. — Lavrencij Herk, kanonik v Mariboru, 5 gld. — Anton Lednik, kaplan v Žavcu, 3 gld. — Franc Omersa, kupec v Kranji, 10 gld. — Peter Berčič, duh. opravitelj v Starem Logu, 7 gld. 30 kr. — Jurij Škofic, posestnik v Šentvidu pri Berdu, 1 gld. — Tomaž Brus, duhovnik v Besnici, 2 gld. — Janez Jelenc, duh. svetovalec na Dunaji, 5 gld. — Ivan Jenko, načelnik postaje v Šentjurji ob južni železnici, 1 gld. — Luka Svetec, c. kr. notar v Litiji, 5 gld. — L. Potočnik v Gornjem Gradu 5 gld. — Anton Hočevar, župnik v Šent-Lorencu ob Temenici, 6 gld. — A. Muršec v Radgoni 3 gld. — Janko Golob, župnik v Motniku, 8 gld. — B. C. Dossbach v Celovcu 1 gld. — Martin Novak, c. kr. poštar v Kamniku, 1 gld. — J. C. Juvančič, trgovec, 10 gld. — Jvan Skuhala, profesor bogoslovja v Mariboru, 5 gld. — Mariborski gg. bogoslovci 5 gld. — Jakob Hren, c. kr. deželne sodnije svetnik v Celovcu, 5 gld. — Ivan Šust, stolni prošt v Terstu, 10 gld. — Dr. Jarnej Zupanec, c. kr. notar v Ljubljani, 5 gld. — Matija Torkar, župnik v Košani zase in farane, 13 gld. 17 kr. — Mihael Koželj, duh. pomočnik v Košani, 3 gld. — Peter Urh, prošt v Rudolfovem, 5 gld. — Dr. Josip Pajek, gimn. profesor v Mariboru, 2 gld. — Karl Šavnik v Kranji 10 gld. — Dr. Franc Papež v Ljubljani 10 gld. — Franc Gotičnik v Ljubljani 5 gld. — Fr. Ks. Lavrencič v Hrenovicah 1 gld. — Anton Premer v Metliki 2 gld. — Andrej Elsbacher v Laškem Tergu 5 gld. — Matija Kadunec, duhoven na Preloki, 6 gld. — Frančišk Ogradi, korar v Mariboru, 5 gld. — Martin Skubic dek. v Ribnici, 10 gld. — Gothard Pavletič, kaplan v Kojskem pri Gorici, 1 gld. — Simon Ažman, kaplan v Boštanji, 1 gld. — Valentin Skul, župnik v Šentjakopu ob Savi, 3 gld. — Franc Gerkman, profesor na c. kr. vadnici v Ljubljani, 2 gld. — Jožef Jereb, župnik v pokoji v Ljubljani, 5 gld. — Valentin Alijančič, duhovni pomočnik v Šmartnem pri Kranji, 2 gld.

Vabilo k naročevanju na

„ZGODNJO DANICO“

za drugo polovico leta 1884.

Mesec rožnik je šel v pokoj, z njim pa tudi prva polovica leta 1885. Za drugo polovico smo koledniki s tremi priljudnimi prošnjami:

1. Naročite se, kateri niste naročeni.
2. Pa berzo.
3. Pišite pridno za „Danico“, ki se že blizo 40 lét trudi, a) dobrega duha buditi med Slovenci, b) zavračati pa tistega duha, ki uč in gode, da je dobro — hudo, hudo pa dobro, in toraj mesénost, slabovérstvo ter lažnjivo oliko in nesrečo seje med narode.

Naročnina znaša:

Za celo leto po pošti 4 gld 60 kr.

„ pol „ „ 2 „ 40 „

V tiskarni primeroma 4, — 2, — 1 gld.

Za prinašanje na dom se plača 40 kr. na leto. Za spremenjenje napisa med letom 15 kr.

Naročnina naj se po naj cenejši poti poštnih nakaznic pošilja pod naslovom: Blaznikova tiskarna Vredništvo in založništvo.

Ljubljani.